

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 „ — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

10 soros 5 kr. Nagyobb hirdetések a fentiek szerint jutányos áron vételnek föl. Belső és külső hirdetések külön beáraztatást 39 kr.

A dohánybevételekről.

Debreczen, február 5.

(L—sz.) Gullner Gyula országgyűlési képviselő a képviselőház szerdai ülésén a következő interpellációt intézte a pénzügyminiszterhez:

Tekintettel arra, hogy a szolnoki m. kir. dohánybevételei hivatalnal már éve óta, de különösen a folyó évben a dohánybevételek annyira önkényszerűen eszközöltetik és az osztályozás igazságtalan kezeletével a beváltási árak annyira leszorítottak, hogy az említett beváltási terület termelői és dohányos kertészei között e miatt az elégedetlenség általános, kérem a pénzügyminiszter urat:

1.) Szándékozik-e a szolnoki dohánybevételei hivatalnál a folyó évben eszközölt beváltási eljárás tárgyában és pedig a termelőknek meghallgatásával sürgős vizsgálatot elrendelni?

2.) Szándékozik-e a beváltási eljárást jövőre nézve akként rendezni, hogy a beváltásnál a termelők érdekei állandó védelemben részesüljenek?

Ez interpelláció megtételére az indította a képviselő urat, hogy 814 mm. dohányt a szolnoki beváltó hivatal igen alacsony átlagos ár mellett váltotta be. Felemlti azt is, hogy az ilyen eljárás nemcsak vele szemben történt meg a múltban és fordulhat elő a jövőben hanem számtalan más termelővel is, mert a dohánybevételei áraknak megállapítása tisztán a kirendelt beváltó hivatalnok guszatusától tétetik függővé.

Az interpelláció első pontja a szolnoki dohánybevételekre vonatkozik és kisebb jelentőségű, a második pont azonban már országos érdekű dolog, amelylyel foglalkozni magunk is szükségesnek és időszerűnek tartjuk.

A dohánytermelés egyetlen jövedelmező ága volt a mezőgazdaságnak s az utóbbi év-ekben a pénzügyi kormány különös gondjával folytán ez is hanyatlásnak indult. Termelésünk minősége annyira hanyatlott, hogy nemcsak Ausztria vásárol tőlünk kevesebbet, hanem saját fogyasztásunkat sem tudjuk fedezni. A termelési területet, mint tudjuk, évenként 10 százalékkal csökkenteni kell, mert a termelőktől átvett dohányt értékesíteni nem lehet.

Ugy látszik azonban, hogy ez intézkedés még nem elégséges azon veszteségek fedezésére, a melyek az átvett s nem értékesíthető silány minőségű dohány, mint nagyobb mennyiségben való felszaporodásából származnak.

Hogy a dohánytermelésnek éppen most, a gazdaközönység legválságosabb helyzetében kell redukálnia, semmi esetre sem mondható oly előrelátó közgazdasági politikának, a mely a mezőgazdaság érdekeit szem előtt tartja.

Hogy most már a még dohánytermelő gazdák jövedelmét is a pénzügyi kormány a dohány beváltásnál azzal engedő-csökkenteni, hogy a dohányt a

beváltó hivatalok minőségüknek meg nem felelő alacsonyabb osztályokba sorozzák, a mezőgazdaságnak ezen utolsó jövedelmező ága is, a mely a gazdasági egyéb üzemeknek veszteségét volt hivatott pótolni, veszteséggel fog járni.

A magyar dohány minőségének csökkenése pedig kizárólag a kormány hibája, a mely a beváltási árak és osztályuk megállapításánál a dohánytermelést oly irányba terelte, mely a gazdára nézve csak a nagy tömeg termelését tette jövedelmezővé.

Ez irányban az Országos Magyar Gazdasági Egyesület már régebben felemlte szavát s követelte a beváltási árak és osztályok új beosztását olyképp, hogy a finomabb minőségű dohány termelése is jövedelmező legyen a gazdának.

De ez csak az egyik baj.

A másik az, hogy a dohánybevételei hivatalok szakértelem hiányában sok hibát követtek el eddig is, de most — ugy látszik — oly rendszerrel állunk szemben, a mely a rossz politika, az elhibázott intézkedések által okozott veszteségeket a termelőkkel akarja megfizettetni.

Az állam rosszul gazdálkodott s nincs annyi haszon a dohányjövédéken, mint amennyire számíto tak. Az államnak pedig szüksége van pénzre, mert a közös kiadások, a paradé-hadsereg, meg

A „DEBRECZEN” TÁRZÁJA.

KRÓNIKA.

— A Debreczeni eredeti tárczája —

Nem sok esemény volt ez alatt a kétélt alatt, ami a megörökítésre érdemes, bár ami volt, nem kis fontosságú.

Még két nap és körülbelül hosszú időre lezárhatjuk a Dreyfus-ügy aktaait: február 7-én az esküdtek elé áll Zola Emil s újra levetkezik a megvénült La France lezsedven magyarai a piperét és az üde fiatal-ságnak egyéb mesterségesen rárakott mázat: bemutatja magát, mint megvénhedett, elkopott grizet, akinek immár csak foltjai vannak! De nem feltem én azért ezt az örök-üjű női lenyt, valami csodás varázsa van annak a La France-nak, hogy mindig akkor ifjodik meg, mikor már közel van a végpusztuláshoz, amelynek nyomán „eliramlik az élet”. Ime most is ön maga tisztítja meg magát a salaktól. Zola, a folyton átkozott, lenezett, lepiszkolt Zola áll az új aramlat élére és nem akarunk jósolni. — majd referálunk róla hónaponta.

Valóban Madáchnak az egész Embert r a g e d i á j á-ban az tetszik előttem a legmarkánsabb kepnek, mikor Dantonnak Éva mint royalista markinő és mint vad forradalmaró néhány percz lefolyása alatt egyaránt megjelen szenei előtt. Ez az Éva maga Fran-

ciaország, az elpusztíthatatlan, az örök nőiség az álamok között, amely sir bár az egyik szemével, sőt haldoklik: ifjú nevetés gyöngye csillog azonban a másikban, mely biztat és emel. . . . A megvénhedt La France meg ifjodás előtt áll ismét. vajh, ki a Dantonja? . . .

Hát vajjon nekünk akad-e és mikor valaki, aki megijtsa politikai életünket? Ime, ez a két hét a kiegyezés és a költségvetés jegyében folyt le minálunk: láttunk-e ez alatt valami nemzeti tartalmat felcsillani? Bizonyára nem. Sem a kormány sem az ellenzék nem mutat semmi kedvet, semmi akaratot arra, hogy eltöltse tarsadalmunkat s az egyesek lelkét nemzeti érzessel. Fáradtság, unottság lepte el az egész országot, nem törődünk seomivel, szinte Ádám szava hangzik az egész nemzet közvéleményének hangja helyett:

— Kifaradtam, pihenni akarok!

De ha még csak fáradtság volna! Azonban mint a miazma terjed a hamisítás, a megfélemlítés, a nemzeti érzésnek eltompítása. Ime ifj. Ábrányi Kornél egyéb történelemhamisításai mellett, mint pl. az aradi vértanúk megkegyelmezése: most azt akarta elhívetni a magyarral, hogy Görgei 49. aug. 13-án az amnesz ia kikötésével tette le a fegyvert! . . . Valóban nincs borzasztóbb, mint a renegát s mind jobban és jobban szaporodik ez a retentetes faj. Ime, itt van Ábrányi Kornél, aki immár két esztendő óta üzi gyalázatos mes-

terségét, ahogy először megtanulta megtagadni önmagát s mikor ez sikerült — nagy lelki kinnal-e, vagy könnyen, nem tudom — akkor meg akarja erre az új politikára tanítani nemzetet. Maachiavelli lelkét látom ebben az emberben, aki tehetésénél fogva sokkal nagyobbra lehetne hivatva.

Ő azonban még legalább azt hozhatja fel mentségül, hogy mindig abba az iskolában járt, amelynek a lemondás volt a politikája, mint gyermek és mint politikus egyaránt, ha nem itt van a másik: V á z s o n y i Vilmos, akit 8—10 esztendővel ezelőtt imádtunk az egyetemen s úgy dicsőített mindenki, mint a magyar függetlenségnek jövődjő bajnokát s most kijelenti, hogy neki a függetlenségi jelszó csak eszköz volt, de elv és meggyőződés lelkében nem élt soha!

Hallod ezt oh véderő vitai tüntető sereg! Az új tizenkét pontnak megalkotója, akiben 89-ben új Vasváry Pált véltetek látni és diadallal a vállatokon vittetek az Egyetemterről a Petőfi-terre lekesedestekben s a kire mi, a ti közvetlen u'ódaitok, akik az érettségi vizsgálat fenyegető remét elűzve magunktól szent áhitattal gondoltunk könyveink mellett és szidtuk a Borsszem Jankót, a mely megírta azt a híres verset:

Klerikális Apponyit
Éljenzik a balekek,
Liberális jogászok:
Gonda, Weiszfeld, Pollat-ek!

a főispáni és miniszteri nyugdíjakat fizetni kell.

Ki pótolná tehát a hiányt más, mint az a mindennel sujtot gazdálkodó osztály? Nagyon természetes.

A hadsereget talán csak nem fogják azért elbocsátani, hogy a népnek jobb dolga legyen. Köszönjük meg, hogy nem emelik a quótát az idén. Csak majd a jövő esztendőben.

A gazdálkodó ráfizet a gazdaságra, s amellet a munkások elégedetlenek, szocialistáskodnak és még több ráfizetést követelnek. Ha még az állam is rug egyet rajtuk, azért nincs mit türelmetlenkedni, mert hiszen hatalomnak módjában áll olyat és annyit rugni, a mennyit akar. Ki lehet ellene? Az országgyűlés nagy többsége szavaz.

A veszteségeket kipótolják a gazda bőréből. Bele kell nyugodni. Még elég szép, hogy nem utasítják a közegeket arra, hogy csakis az ellenzéki termelőknek kedveskedjenek az osztályok megálapításánál.

Hiszzen a dohánybevéltási eljárás mai formájában ez is könnyen lehetséges s ha megtennék, ki védekezhetne ellene? A képviselők óriási többsége bizalmat szavazott már a kormánynak nagyobb törvénytelenségért is. . . .

BELFÖLD.

A közigazgatás államosítása tárgyában a törvényjavaslatok a költségvetés tárgyalása után még nem kerülnek a képviselőház elé a javaslatok ugyan már keresztülmentek a belügyminiszteri retortákon, de azért a miniszter a tervezeteket nem tekinti végleg megálta pitottnak. Ugy értesülünk, hogy előbb még több alispán és főispán véleményét fogja a miniszter meghallgatni és csak azután bocsátja a ja-

s mikor felkerültünk az egyetemre, hódoló tisztelettel nyitottunk neki utat, ha felénk tartott Weiszfeld a tudomány és műgyetem olva-ó kör alelnöke: vajh mit szoltok ehhez? Weiszfeld Vilmosnak jól estek a polgártársak tapsai, akik, szegény bolondok, azt hitték, hogy a lelkeből jön az az új 12 pont melynek elseje független Magyarországot követelt s most 9 év múlva, mikor már Vazsonyi Vilmosra lett s bizonyára azt hiszi, hogy elfeledte a világ, hogy ő volt valaha az a híres Weiszfeld, most kijelenti, hogy neki csak eszébe volt a függetlenségi pártiság s most, hogy O-Liszkan nem jutatta ez a párt, melyért annyira hevült Weiszfeld korában, mandátumhoz, minden teketória nélkül kijelenti az Országos Hirlapban, mely hogy annak a Tisza klikknek a lapja, melynek fejére azt énekelte 89-ben, hogy „lógion akasztófán,“ bizonyára nem felelte el meg Vazsonyi sem? — hogy nem tartozott hozzá soha, csak a demokratságát kereste a függetlenségi pártnál, hanem most ugy látja, hogy a Banffy demokratsága neki sokkal alkalmasabb (talán még kutyabórt is juttat számára a magyar névhez!) s egyáltalán nem szégyelli magát, hogy ő, — aki 16 hónap pal ezelőtt függetlenségi jelölt s csak a Molnar Bélanak adott Banffy-bankó az oka, hogy ma em képviselő, — nyilvánosan szidalmazza leendett elvtársait.

Vajh, ki lesz, aki ezt a mi vénhedt társadalmunkat ifjává teszi?

Diaktüntetés! O ztrák-német ifjak, tanuljatok mitőlünk, tanuljatok a Weiszfeld-Vazsonyi példájából és jól megvalogassátok a vezéreiteket, mikor mostan közös akarattal ott hagyátok az egyetemeket? Vigyazzatok kísértebe ne esetek s meg ne csaljon valaki tite-

vaslatokat, körülbelöl június hónapban nyilvános megvitatás alá. A javaslatok mielőtt a képviselőház elé terjesztetnének, a törvényhatóságoknak is meg fognak küldetni.

Ez idő szerint az egész reform 5 javaslatba van foglalva:

1. törvényjavaslat a vármegyéről,
2. „ a városokról,
3. „ a községekről,
4. „ a közig. bizottságról,
5. „ a fegyelmi eljárásról.

A tervezetben a városoknak eddigi kategóriája meg lesz tartva, tehát lesznek törvényhatósági és rendezett tanácsu városok és a Hieronymi által tervezett alsóbb fokozat — t. i. a mezővárosok — el van ejtvé. De mind két kategóriájú város egy javaslatba lesz foglalva, nem ugy, mint az eddig történt.

* **Új rendes tanszék a tud egyetemen**
A bukapesti kir magyar tudomány egyetemen — mint azt mi is megirtuk — nemrégiben terveztek egy új rendes tanszékét a magyar művelődés történelmének, a melyet eddig dr B a l a g i Aladár mint helyettes tanár adott elő. s az utóbbi években dr. B é k é f i Remig a cisztercie rend budapesti tanárképző intézetének tanára nyert rá magántanári képesítést. A magyar művelődéstörténet első nyilvános rendkívüli tanárává Bekefi Remig dr. cisztercita rendi áldozárt ugyanennek a tárgynak eddigi magántanárát nevezte ki a király, A kinevezésről a hivatalos lap tegnapi száma közli a királyi kéziratot.

József főherceg visszavonulása

— Budapesti levél. —

Néhány nap óta egyes külföldi lapok ismételt hirt hoznak arról, hogy a királyi család egyik tagjának, Ottó főhercegnek Magyarországon kiemelkedőbb szerep jut a közel jövőben. Ma e hír komolyabb formát öltött, a mennyiben — mint igen megbízható forrásból értesülünk — Ottó főherceget még az idén, valószínűleg az ősz folyamán kinevezik a magyar királyi honvédség főparancsnokává! Hogy a honvédség parancsnokságában elváltozás mit idéz elő, arról illetékes helyről a következő információkat nyertük:

ket is, — mint minket egykoron, — hitet ő beszéddel,

Derek dologba fogtatok, üdvözöllek érte benneteket! Megereztették s hirdettek — de tartások is ám ki mellette! — hogy a nyelv az anyatok s azért a végsőkig küzdötök! Sok szerencsét, dadait, dicsőséget vállalkozástokra! Ti ebredtek, míg mi alszunk, csak kiabáljatok: hatta mi is felebredünk a lelkesedestek larmájából. Nektek van miért es van mikor lelkesedni; a mi diákjaink — ugy látszik — nincs! Nektek ott áll harczotokban hátatok mögött a nép, a németseg s énekeljétek bar a G o t t e r h a l t e h e t y e t t a W a c h t a m R h e i n t: van miért es van mikor — ha becsuknának is érte: megvan az elé teteletek: válunk a nép, a mi szavunkat helyeslik apaink!

De a mi diákjaink? ! Oh azok — ugy látszik — maguk is fáradtak, még egymással sem veszekednek, már elég volt abból is nekik egy felosztandó s most már a gyon bekült k mindnyájan, csak azt az egyet, a kiben még volt igazi lelkesedés, azt zartak ki igazi osztracizmusmal maguk között. . . . Hanem, hogy hat hét múlva márczius 15-ének ötvenedik évfordulója lesz, azt legfeljebb papirosan veszik észre s tisztességéből diskurálnak róla, azonban igazi lelkesedést nem látunk. Miért is lelkesednek és mikor? Hat kapnak impulzust az apáiktól? Bizonyára nem! Ime, Debreczen is folyton készül tanácskozni róla november óta, de még semmire sem jutott; az ifjuság lelkesedése pedig csak ugy loboghat magasan, ha a férfiak lelkének parázs tüze szítja, Vajh, ki lesz a ki megérti a szót, azt a nagy talizánt?

Azaz, hogy pardon! Bocsánatot kell kérnem ifjainktól: ha márczius 15-ikét nem is,

Károly Lajos főherceg, a volt presumpatív trónörökösnek 1896 május havában bekövetkezett halálával előállott a jövő uralkodó személye megállapításának aktualitása. Akkor Ferenc Ferdinánd főherceg súlyosan beteg volt. Mell- és tüdőbaja számára hol a Rivierán, hol Egyiptomban keresett enyhülést. Az udvar reprezentatív feladatai akkor szükségessé tettek, hogy az uralkodó helyettesítéséről egyes esetekben gondoskodás történjen és mivel Ferenc Ferdinánd főhercegtől annak idején éppen gyöngékedése miatt el kellett tekinteni, a király parancsára Ottó főherceget és családját Sopronból Bécsbe tették át, hol Ottó főherceg egy hadosztályparancsnokságot vett att. neje, Maria Jozefa főhercegnő pedig ismételt, mint rangban első főhercegnő, helyettesítette a királynét.

Azóta közel két esztendő múlt el. Ez idő alatt Maria Jozefa főhercegnő teljesen beleélte magát az udvar azon atmoszférájába melyben az első szerepet játszotta. Ez idő alatt esett meg tudvalevőleg Bécsben az orosz császár látogatása, Budapestén pedig a német császár és román királyi pár látogatása, a melyeknél Maria Jozefa főhercegnő mindig az első fenséges aszony kötelességeit és jogait teljesítette.

Időközben azonban Ferenc Ferdinánd főherceg teljesen fölelt elannyira, hogy a presumpatív trónörökös minden gényé es joga ismét őt illeti meg. A főherceg ezen előjogával élni is kezdett, ugy hogy az uralkodó egyenes parancsára egyes feladatok elvégzését vel is ő bízott meg. Ezzel előállott az a helyzet, hogy Ottó főherceget, a neki juttatott feladatok teljesítése alól fel kellett menteni de mivel nem lehetett őt a történetek után ismét kisebb szerepései körbe helyezni, gondoskodni kellett arról, hogy Ottó főherceg és neje számára kimagasló felelősség es tevékenység biztosítottassék.

A dolog ezen stádiumában kapóra jött József főherceg elhatározása, hogy megvált a magyar honvédfőparancsnokságtól, melyet a honvédség szervezése óta töltött be es mely hosszú idő alatt kivívta magának a népszerű főherceg a magyar főherceg jelzöt. József főherceget, kit László főherceg tragikus halála mélyen megrendített, második fiának elhunytá

de Márkus Emiliát es Jaszay Marit eljeneztek ok is, kifogták a lovakat es vállukra vettek a kocst, mint mi 9 évvel ezelött Weiszfeld Vilmost. Hiaba, ha nincs biztató fény a jövőbe lelkesedjünk a feltért es a Széchy Maria koráért, ugyebár, no meg a bezugojuk a tanárokat!

Szó sincs róla, ezt valaha mi is megtettük, Pulszky Agost es Kerkápoly színtén kijárta ezt az iskolát, bár az is igaz, hogy nekünk valamivel több okunk volt rá, valamint a lelkesedésre is. A mai diákok Hercegh Mihályt éltetik, mi Eötvös Lorándot magasztaltuk égig, mert a saját kezével dobott ki egy rendört az egyetem kapujából. Hiaba, megvagyon írva:

Az ebnek is eb legfőbb ideálja
Es megtisztel ha tarsai fogad

Az is igaz hogy akkor a rendőség is másféle volt egy kicsit: örök időkre hirdetni fogja az emléket a Pavlik-utca a műgyetem falán es a tüntetési négyszögön: az Abczug Török főkapitány! dal es akkor az utcán álltak velünk szembe, míg ma, — parbjára hívják a pauszakodókat, mi ebből a tanulság? — Lásd a felett.

Amig azonban ilyen kedélyes nembánomságban folyik életünk, hull az ember rakásra, hol éhhalál, hol pedig huszárkard ői meg őket s oka mindkét halálnemnek a nyomor. Bacska, Banát es Szabolcs egyarant szomorú tanui ennek, — különösen az utóbbi mit, hogy jó lesz mihamarabb felebrednünk!

Fejő.

óta ismétellen kifejezte azon kívánságát, hogy most már csak családjának élhessen. A szolgálati és dinasztiai érdekek csak most tettek lehetővé, hogy József főherceg kívánsága teljesíthető legyen. Az uralkodóház családi tanácsa most megállapodott abban, hogy a magyar királyi honvédség főparancsnokságát Ottó főhercegre bizza.

A változás valószínűleg az idej hadgyakorlatok befejezése után fog publikáltatni, mikor József főherceg véglegesen visszavonul alesuthi birtokára és a budai honvéd-főparancsnoksági palotába bevonul Ottó főherceg és fiatal neje, Maria Jozefa főhercegnő, két fiával Károly Ferencz József és Maximilián Jenő főhercegekkel.

TARKA ÉLET.

Az iparos-kör bálja.

Ma egy hete megemlékeztünk arról, hogy az iparos kör évi bálja holnap Vasárnap tartatik meg az »Arany Bika« szálló szépen felszerelt nagytermében a Magyarok kitűnő zenéje mellett. Most csak azt jegyezzük meg, hogy mint tudomásunkra jutott, a rendezőség a megjelenő hölgyeket igen csinos tánczrenddel fogja meglepni, mely legyező alakú lesz — marabu és délszaki madarak tollaival ekesítve.

Jegyek előre várthatók Szedlák József és Nagy András urak üzletében.

Minden jel arra mutat, hogy igen szép és kedélyes multság leend.

A keresztlányomhoz.

A szerkesztőség sokat szenvedett diványán kényelmesen vetettem magam végig s a közelmúlt napok és éjjelek viharainak egy részét próbálkoztam kiheverni.

Délután volt. A lap szellemi része már kesken állott a szerkesztői asztalán, ő maga pedig a holnapi lap összeállításán és azon tündött, hogy miféle cikk vagy tárcza megírásával keserítse meg az én, vagy a Gacs barátom estejét.

Ez azonban nem igen bántott. Sokkal több viharos órán mentem már keresztül, sem hogy az ilyen szerkesztői tündések szundikálási szándékomban megzavarhattak volna, hanem annál inkább tartott tőle Gacs barátunk, aki csendes megadást színelve ezuttal felelte szeretett volna kibujni a szomati számunk gazdagítása által elerendő halhatatlanság elől.

Egyszóval mindön lelki aggodalom nélkül hevertem le a fénntisztelt sokat szenvedett diványra s szememet felig lehunyva, a szunyokálás kellemébe merültem fel, közbe-közbe nagyokat gondolkodva — semmin.

Mert ha az ember rest, még gondolkozni is, legjobb hogy ha a semmin gondolkozik, azaz olyan kepet vag, mintha gondolkoznék, de voltaképen nem gondolkozik. Így aztán azt mondják róla, hogy okos ember. Ez igen jó módja a világalasnak, mert nem jár rizikóval s ezért melegen ajánlhatom a halás utókor figyelmébe.

Pihenésem édességét növelte az a tudat is, hogy egész délutánra semmi elintézetlen dologom sem volt.

Egyideig mély esend honolt a misztikus ködök és kösenfüst által telített szerkesztőség ódon falai között, majd pedig esendes parbeszéd hangjai hatottak el füleimbe.

Hogy mit beszélhettek? azt nem tudom, mert a pusztá halgatással sem akartam magamat megerősíteni, mikor egy hangosabban kiejtett szó hatott el hozzám.

— Kereszt...

— E szó rettenetes változást idézett elő bennem.

Villángyorsan futott át agyamon egy gondolat es utófértetlen sebességgel ugrottam fel a diványról.

— Szent Isen a keresztlányom...

— Mi az?! Mi az! — kérdezik jobbról is, balról is. — Mi történt a keresztlányommal?

— Mi történt? — válaszoltam mély levertséggel. — Borzasztó dolog történt! Vége a nyugalmamnak. Mindjárt elbeszelem.

A szerkesztői arca részvételjes kifejezésre rendezkedett be, Gacs pedig halk sohaj megadása iránt tett sürgős intézkedéseket, s úgy vártak a rendkívüli dolog elbeszélését.

— Képzelmek uraim, holnap lesz első és egyetlen keresztlányom születésnapja. Azaz, hogy már megszületett, hanem holnap lesz az első évfordulója születésének.

— Hát aztán? — kérdezik részvételjes kíváncsisággal.

— Aztán én megígértem, hogy ebből az alkalomból írok hozzá valamit. Vers, szerelmi vallomás, üdvözlés, vagy hálafelelet lesz, azt nem mondtam, de hogy már most valamit írnom kell, ez tény. Így aztán oda a nyugalmam, fucscs a pihenésnek! Mit szólnak hozzá?!

A szerkesztői arca elborult, Gacs pedig nagyot szitt a fűtős ozónból, mintha az előlegezett sóhajtást akarta volna visszaterelni. Az előzményekből ítélve valami nagyobb dolgot vártak a kedves kartársak.

— Ezért ugyan kár volt olyan patáliát csapni.

— Kár volt? — válaszoltam hévvel. — Látszik, hogy az uraknak nincs érzékük a pihenés iránt. Nem is lesz önökből miniszter soha.

Azzal hátat fordítva a társaságok, nagy robajjal törtetem írásztalom felé. Utközben fel is borítottam a szekemet (háromiába az Istenadta) s azt nagynehezen talpára állítva helyet foglaltam és papírt vettem elő.

Keresztapai érzelmek vettek erőt rajtam azon kezdtem gondolkozni, hogy micsoda emlékezetes dologgal mutatom ki szeretetemet az iránt a dragonyos kapitánynak induló hatalmasan kifejezett egyéves baba iránt, aki legalább is olyan ártatlan abban, hogy én, és nem valami milliomos lett a keresztapja, mint Bánffy Dezső a honfoglalásban.

Hosszu és valódi gondolkodás után legjobbnak találtam, hogy egy tapasztalatból merített jó tanácsot kedveskedjem az én keveset siró, flegmatikus kis keresztlánykámnak. Egy jó tanácsos, ami sok kellemetlenségtől fogja megóvni a kis csuszomást akkor, amidőn majd lenő a mama karjai közül a földre s más, izmosabb karokba kerül borulni.

Kicsi kis leánykám! Ne higgy soha a mosolygó ferflunak, meg akkor se, ha a saját keresztapád volna is az!!

Lulu.

Gyilkossági kísérlet és öngyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 5.

Tegnap este nyolcz óra tájban a kisujtca esőndjét rövid egymásutánban három erős revolver lövés — zavarta fel. Az utcza lakói és az ott járóképek figyelmet teljes mértékben magára vontak a lövöldözés és ijedten kezdtek a lövés irányára felé sietni.

Az 1745. számú ház előtt már összecsoportosultak a szomszédok és a bátrabbak be is hatoltak az udvarba, ahol Kiss Ferencz 30 év körüli asztalos meg mindig füstölő revolverrel a kezében fogadta a belépőket.

A dühöngő ember, a kit régóta kicsapongó részeges embernek ismertek, 3-szor rálőtt a háztulajdonos nejeire Zsádányi Istvánnéra a mértez a tárt rálékos házbért követelte.

Kis jó munkás ember, a ki sokat keres naponta; de átkozott szenvedélye miatt minden pénzét a koresmaba pocskoltá el — Zsádányiné már több ízben felszólította a tartozása nyíné már több ízben felszólította a tartozása megfizetésére, de a részeges ember mindannyiszor kitért előle.

Tegnap aztán kissé ingerültebb hangon kérte tőle a tartozást, mire Kis annyira fel-dühödött, hogy revolvert rántott elő és háromszor egymásután rálőtt az asszonyra, még mielőtt valaki meggátolhatta volna.

A lövések közül csak az utolsó talált. Ez is csak a vállat sebesítette meg Zsádányinének, ki azonban az ijedség miatt összeesett.

Kis a merénylet után futásnak eredt és sikerült elmenekülnie.

Az esetről a rendőrségnek azonnal jelentést tettek, mely sürgősen megiette az intézkedéseket a merénylő kézrekerítésére. — Az egész éj folyamán keresték Kisst, az összes mulatóhelyeken s az egész városban, de nem találták sehol.

Ma reggel 5 óra tájban aztán már megkerült.

A Miklós utcán levő nagy nyílt csatornában ugyanis több arra menő fuvaros a régi csordás-ház közelében egy sötét tárgyat vett észre. Odasiettek s nagy rémületökre egy embert láttak maguk előtt, ki a csatorna oldalából kinőtt akaczfá galyán függött erős borju kötelén.

Rögtön értesítették a közelben álló rendőrt az esetről, ki a II. ker. r.kapitányságnak tett jelentést, honnan kis idő múlva Szócs rendőrbiztos dr. Szentpáli Béni kerületi orvossal a helyszínére sietett s ott az akasztott emberben Kiss János asztalos segédre ismertek, kit egész éjszakán kerestek a Zsádányinén elkövetett gyilkossági kísérlet miatt.

Már teljesen hideg volt, midőn észrevették s az orvos csak a halálát konstatálhatta.

A posványos csatorna fenekén feküdt az a revolver, melylyel tegnap este háziasszonyát akarta lelőni. Három golyó volt még benne. Zsebében egy papírszeletre írva ezt találták: »Ezen a világon nem volt kedvem lenni beteségem miatt.«

Valószínűbb azonban, hogy nem a betegség, hanem a gyilkossági kísérlet elkövetése miatt való felelme kergette a halálba.

A körülmények arra engednek következtetni, hogy Kiss kezében tarthatta revolveret, midőn nyakára kötötte a kötelet, hogy arra esetre használhassa, ha valami módon a kötélen nem szoritáná össze a torkát. — Így eshetett ki a revolver a kezéből a csatorna fenekére a haláltusában.

Erre nem volt szükség, mert a csatorna oldalából kinőtt akaczfá nagyon alkalmas volt. Első pillanatra függött rajta a szerencsétlen.

A hulat beszallították a kózkórházba. Zsádányiné lakasan az éj folyamán két rendőr örködött; sebei nem veszélyesek, Ma pedig nyugton alhatik, mert ellensége leszámolt az élettél.

Színház.

A libapásztor

Förroy Miklósnak hirtelen fel és hirtelen letűnt operettje, a »Libapásztor« került színpadra tegnap este L. Komáromy Mariska vendégfeltevével.

Az előadás iránt — mint egyik reggeli lapírsunk írja — nem igen érdekődött a közönség, s nem tudja magának elképzelni, hogy milyen igényekkel él a debreczeni publikum a színművészet iránt, ha már Komáromi és az összes itteni énekesnők közreműködése mellett előadott darab sem tudott telt házat csinálni. Akkor kár volt Komjáthyt a költészes vendégszerepeltetésbe belugratni — sóhajt fel végül a kedves lapírs — mintha vezekelni akarna azért, hogy annak idején a debreczeni sajtó követelte a Komáromy Mariska szerződését.

Legyen szabad erre megjegyeznünk, hogy egyetlen esteért, amikor intelligens közönség a péntek este és a bérletszünet daczára mégis csak megtölti a színház nezőterét, nem szabad és nem lehet itéletet mondani és kigyótbekát kiáltani az immár százeves debreczeni színház fenntartó közönsége fejére.

Legyen szabad megjegyeznünk, hogy a közönség tulnyomó része a legutóbbi reud-

szerez műsorváltozások miatt a legutolsó időkig nem akart, nem mert hinni abban, hogy tegnapra mégis csak játszani fog Komáromy azért nem nagyon igyekezett a színházba.

Ne tessék tehát oly gyorsan kétségbeesni tisztelt lapotárs és ne mondjon oly könnyelműen lesújtó ítéletet a közönség felett, mert az éppenséggel nem szolgálta arra. Semmi sem történik a világon ok nélkül s a jövőben csak akkor kegyeskedjek c-atac-illagát megforgatni, ha előbb tisztában van a tényeket megelőző okokkal.

Az előadásról szóva, az elismerés pálmáját ezuttal is a mi kedves csengőszavú vendégünknek kell odanyújtanunk. Hangján már csak alig észrevehetőleg érzett meg az elmult betegség, játéka pedig olyan kedves volt tegnap este, milyen talán még soha.

Mellelte nem szabad azonban megfeledkeznünk F. Kállay Lajza és Serfőz Zseniről sem, akik kedves megjelenésük és gondosan betanult enekükkel meló partnereknél mutatkoztak. Mind a három énekesnek gyakori taps és tetszés nyilváníttással kedveskedett a közönség.

Kiss Irén és Locsarekné ugyszintén Szemes, Sziklay és Rubos szintén igyekeztek jól kihasználni szerepüket, ami kivétel nélkül mindannyiuknak sikerült is.

Annal kevesebb jót lehet mondani a kar felől, amely néha a helyes összhang nélkül énekel.

Színházi műsor.

Vasárnap: este Igmándi kis pap Berczik Árpád legisműve L. Komáromi Mariskával.

Hétfőn Kornevillei harangok Planquette Robert operettje L. Komáromi Mariskával.

Kedden: Makranczoshölgy Shakepeare vigateka.

Szerden: Hivatalos felelőség, Savage szenzációs színműve.

Csütörtökön: A zembertragediaja Madach remek műve este előadásban utoljára.

Pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn A Gesak operette L. Komáromi Mariskával.

Ujdonságok.

* **Tanácsülés.** Ma d. e. A város-háza nagy tanácstermében Simonffy Imre polgármester kir. tan. elnökléte alatt tanácsülés volt, a melyen a folyó ügyeket intézték el a város urai.

* **A tanfelügyelő beteg.** Csány Viktor kir. tanfelügyelő, aki csak nemrégiben foglalta el ahasat, de azért működésével már eddig is megnyí körök rkgonszenvét, nagy betegségen ment keresztül, Meghült s erős tudógyulladást kapott, a melyben több napig feküdt súlyos beteg. A tanfelügyelő már átment a krízisen s jelenleg labdadozófelben van, habár még huzamosabb ideig kell az agyat őriznie.

* **Fehér világ.** Azt gondoltuk beköszönt a kikelet, hogy a tavaszi verőfényben pár napig sütkéreztünk és ime ma reggel igazi téli napra virradtunk. Fehér lepelbe öltözött a természet. Jó öreg telünk gondoskodott, hogy eltakarja azt a szürkéséget mely bántólag hatott idegekre, mert valóban egész télen csak a kopar földet, a leveletlen fakat láttuk, melyek az enyveszet rombolását mutatták. Felpezdül a vérünk a szallingó hópelyhek lattára, melyben annyi a baj, annyi a poézis. Van-e kedvesebb emlék annál, midőn boldog gyermekévekben meleg szobánk ablakain keresztül szemléltek a magasból szállingozó hópelyheket? Nincs. Hiszen most is elgyönyörödünk a természet remek alkotásán. Van öröm mindenfelé. A gyermekek vígan dobálóznak a hógolyókkal melyre pompásan alkalmas a mostani hó az enyhe időben... Tel utolján vagyunk s nem remélhetünk hosszú életet a fehér világnak, mindazonáltal megnyugvás tölti el szívünket, mert ha kevés időre is, de élvezzük az igaz téli időt. —

Különös, hogy nehezen tudunk telet elképzelni hó nélkül, mert a téli hangulatot egyedül a fehér mindenség ébrazszi föl lelkünkben. A vetések is nagyon örünek a jó meleg takarónak, mely alatt boldogan pihennek, míg e legelső meleg napsugár ismét véget nem szakít rózsás álmaiknak...

* **A holnapi presbiteri gyűlés.** Mint már napokkal ezelőtt megírtuk, a debr. ev. ref. egyház presbiteriuma 1898 febr. 9-án d. e. 10 órákor az egyház tanácstermében tarja legközelebbi ülést, melynek tárgyai: új presbiterok eskütétel, szakbizottsági elnökök és tagok választásai folyó ügyek.

* **Főispán és közigazgatási bíróság.** Hevesmegye főispánja egy szolgabíró választásnál szintén megkísérelte azt az imár nem szokottan módot a saját jöltevéjével a kereszttürelőszakolásra hogy az elenék jelöltjét egyszerűen kihagyta a kandidációból. A főispáni hatalmaskodás eme leggyakoribb és legközönségesebb fogásával szemben megyei szabadelvű párt függetlenebb tagjai is ehtelőleg nyilatkoztak, többen tartózkodtak a szavazástól, úgy hogy a szolgabírói kinevezés szankcionálása a törvényhatósági bizottságnak csak jelentékeny kisebbséget terhel.

A közigazgatási bíróság hova felbbezés következtében került az ügy, a választást megsemmisítette. A megsemmisítő ítélet ez egyszer, ugylát zik, hatással volt a főispán pozíciójára is, a mi szinte csodálatos a mai viszonyok között, mikor a szomszédos vármegye főispánjának jászberényi és a karczagi ügyekben vallott kudaczai érdemül tudatnak be a kormánynál. Kállay Zoltán utódjául Beretvási Endrét s a meglepő hírtelenséggel királyi táblai bíróvá kinevezett Haack Kolost emlegetik. Így történt ez a szomszédban, meg kellene szivlelni a mi környékünkön is.

* **Az új ezredparancsnok.** Oriénburgi Melczér Ferencz ezredes a 39-ik gyalogezred új parancsnoka tegnap vette át az ezred vezetését elődjétől Savich Jenőtől s e minőségében ma délelőtt mutatkozott belgr. Dégenfeld József főispánnal, kiné néhány perczig időzött.

* **Uj arcképfestő Debreczenben.** Kille Ede butorgyáros piac-utczai üzletében néhány írta és olajfestmény látható a mai naptól kezdve, melyek egyrészt festőjük szerkesztőségünknek is bemutatva. Festőjük Szűcs József, ki jelenleg Kisujszálláson lakik s a vidéknek több nevezetes egyénet örökölté már meg vásznon esettel és papíron krétával egyaránt. Most Debreczenbe érkezett, hogy itt szeressen magának némi keresetet a polgárság körében arcképek készítésével és pedig készit meglevő fényképek után minden alak és nagyság szerint: olajfestményt, pastell és aquarell festést, továbbá kréta és tus rajzokat s ha nagyobb számú megrendelést kap, hajlandó állandóan is Debreczenben maradni.

* **A gyógyszerárak átruházása.** A belügyminiszter visszatelesek meggátalása végett körrrendeletileg szabályozza a gyógyszerárak átruházását. Elrendeli, hogy az ez iránt beadott kérvénye az átvenni szándékozó gyógyszerész által sajátkezüleg irandó s úgy az ő mint az átadó aláírása közjegyzőileg hitelesítendő. Aronkívül tisztí főorvossal hitelesen igazolatkni, hogy egészségének teljes birtokában van és a gyógyszerárt személyes kezelést gatló semminemű fogyatkozásban nem szenved.

* **Félévi vizsgálatok.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintezeten a félévi vizsgák e hó 11—26 ig tartanak. Miniszteri biztosul ezen tanintezethez Hazslini H a z s l i n s z k y Gyula a kassai gazd. tanintezet tanara küldetett ki. Hasonló minőségben a kassai gazd. tanintezeti félévi vizsgákra dr. V e d r ő d i Viktor a helyb. gazd. tanintezet tanara és a vegykiserleti állomás vezetője lett kiküldve.

* **A tanárgyűlés.** Szép napok lesznek azok, midőn Debreczen az iskolák városak a vöndégszeretet hozsannaival üdvözli falai között a magyarországi középiskolák ifjuságának tanító-nestereit, az orsz. középiskolai tanárgyűlést tiszteltetreméltó tudós tagjait, a kik a nyáron — hihetőleg augusztus első napjaiban Debreczen város közönségének meghí-

vása folytan a magyar kultura eme fényes multu nagy jövőjü göczpontjában tartják vándor közgyűlésüket. A különböző tanártestületeket egyesítő debreczeni tanári kör és a városi hatóság képviselőiből alakult előkészítő bizottság immár a cselekvés terére lépett s tegnap d. u. tartotta első értekezletét a városházán Simonffy Imre polgármester elnökléte alatt.

Jelen voltak: Komlósy Arthur, Ábrahám László, Roncsik Lajos, Oláh Károly, Szabó József, Stahl Geza, Szabó Kálmán jegyző, a város — Dóczy Imre, Fazekas Sándor és dr. Kardos Albert a tanári kör képviselőiben továbbá a városi közgyűlés által felkért Géresi Kálmán tanker. főigazgató.

Az értekezlet hosszabb eszmecsere után főbb vonásokban megállapította a további teendőket, alkalmazkodván az illuzaris vendégeknek az előreláthatólag 3 napig tartó iten való időzéséhez, melyből 2 napot az ülések s város latnivalóinak megtekintése, egyet pedig az utólsót a hor-obági kirandulás vesz igénybe. Mindenekelőtt kimondotta a bizottság, hogy a helyi társadalmat minél szélesebb rétegekben belevonja a vendéglátás hazafias kedves terheinek viselésébe. E végül megbizta Oláh Károlyt, Harmath Gergelyt és Stahl Geza, hogy a nagy rendező bizottság kiegeszítésére nézve javaslatot adjanak; a helybeli négy hitfelekezlet és a kollegium előjáróságait pedig megkeresi, hogy a vendégek méltó elátásához anyagi és erkölcsi támogatást nyújtsanak. Az értekezlet tetszéssel fogadta a tanári kör azon indítványát, hogy a vendégek tájékoztatása vegeit ez alkalomból a városról kalauz szerkesztésük, amely a város térképével is bővítessék. Egy ilyen ki-ebb alaku térképre különben is mar régóta szükség van. A tájékoztató füzet szerkesztő bizottságának tagjai Géresi Kálmán, Dóczy Imre, Fazekas Sándor, Csérhalmi József, Siaka Sándor, aki a megírására vállalkozott, továbbá Komlósy Arthur, Stahl Geza és Zoltai Lajos. A tanárgyűlés tagjai valószínűleg ellogadják a Keleti Kárpát egyesület meghívását és Debreczenből kirandulnak Nagy Banyára.

* **Talált fuicska.** 1896. április havában a peczér telepen egyik peczér legény egy igen szép 3 éves szőke fiu gyermeket talált. Sirt az ártatlan lelek kevesesen az anyja után ki szivtel-nül eltaszította magától. Harangi Balint helybeli homokkerti lakos éppen tanuja volt a jelenetnek. Megesett a szive a kis gyermeknek s haza vitte jószívü felesége Pülp Eszter gondozása alá s egy alkalommal a mezőrendőrségnek is bejelentette az esetet, kijelentvén, hogy a kis fiut tartani fogja. A rendőrség körözvenyt bocsájtott ki, azonban szülő nem jelentkezett s az ügy a feledés homályába merült. Harangi Balint ismét foglalkoztatja a rendőrséget evvel az ügygyel. Bejelentette ugyanis, hogy mostanában a gyermek betegeskedik, sok költséggel jár a tartása, némi segélyt kér tehát a várostól a tartás költségeire. A mezőrendőrség saját körében megette a szükséges intézkedéseket.

* **Kazánvizsgálatok.** A kereskedelmi miniszter ismételt felszólalások folytan körrrendeletileg kijelenti, hogy kazánvizsgálatok alkalmazásával az egyes felek mindenkör azon költségekkel terhelendők, amennyire az érdekükben tett kiutazások után az illetmény szabályzat szerint érvényesíthető költségek ragnak. Ha tehát egy utazás alatt több fel érdekében eszközöl a kazánvizsgáló biztos eljárást, az esetben a költségeket oly módon kell felosztani, hogy a vasuti és a berkocsi költségekből a nagyobb rész azokat a feleket terhelje, kik a kiandulási ponttól messzebb laknak, a napidíjak pedig a magánfelek érdekében eltöltött idő arányában esztandók fel.

* **Papválasztás.** A b. újvárosi ev. ref. magyar egyháiban a papválasztás meozius 6-án lesz R a s ó Gyula kir. tan. alispán és Pakozdy Lajos h. nánási lelkesz egyházm. tanács bírák vezetést alatt.

* **Virághullás.** Vettük és részvétel közöljük a következő gyászjelentést: Alulírottak megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen kedves gyermekünknek illetőleg testvérünknek ESZTIKÉNEK f. hó 4-én este 7 órákor 18

éves korá gyászol...
szívet...
5-en. Ban...
B. Iogh Ju...
is. Béke...

* **A** sok, peke...
német dia...
rok hiaba...
lépnek a...
hatnak el...
egytemi...
nak, hogy...
sztrajkot...
roknak so...
van orvo...
rysweith...
ki. Hodg...
kötüzet...
lányvk é...
ról az ig...
amely ell...
gyaraztat...
kelene h...
helyett...
Mert ne...
szép lea...
be nézni...
klaszsoz...
Bukovai...
va így...

— mint...
zetesse...
inkább...
egyen k...
tok mag...
tött. Az...
k e t t...
e veszel...
szedek...
hamar...
a mére...
s igen...
lettek...
hazakü...
orvos ut...
alkalmaz...
halatol...

* **I** értesül...
zet3 hal...
tal bar...
A mely...
lentést...
szivvel...
festvér...
kir. kate...
5-en reg...
boldog...
szenvéd...
fat. Szer...
7-en d...
401. sz...
tartása...
örök ny...
szent-m...
fog az...
tisztess...
elhunyt...
tos sziv...
évi febr...
neje: Ö...
Martha...
Martha...
Testver...

éves korában hosszas szenvedés után történt gyászos elhunyt. Kedves halottunk földi részei február 6-án vasárnap d. u. fél 3 órakor fognak az Ispotalyban levő lakásunkról az ev. ref. egyház szertartásai szerint az ispotályi templomban örök nyugalomra tételni mely végtisztességtételre az elhunyt rokonait, jóbarátait és ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1898. feb. uár 5-én. Banatos szülei: Katona Mihály és neje Blógh Julianna; Testvérei: József, István és Julia, a közeli és távoli rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett!

* **A professzor kisasszony.** A munkások, pekek és szabók mintájára az ausztriai német diákok sztrájkot jelentettek a tanároknak hiába mennek el az egyetemre, hiába lépnek a katedrara, csak pusztá falaknak adhatnak elő. És a rektorok, dekanok és egyéb egyetemi kapacitások du t arczsal tanácskoznak, hogy hat miképpen szüntessék meg a sztrájkot. A sztrájk egvre terjed, a professzoroknak semmi sem jut az eszükbe, pedig már van orvosság. Miss Geraldé Hodgson az hberystwethi egyetem professzorának neveztek ki. Hodgson kisasszony a legelső nő, akit kitérítés ér, de nem az utolsó. Mert ha szép lányok és szép asszonyok fogják a katedrától az igazságot hirdetni, nem akad diákszív, amely ellent tudna állani a szóp tanár magyarázatának; a világ minden egyetemét ki kellene bővíteni, mert a hallgatóság sztrájk helyett csak úgy özönlenék az egyetemre. Mert nem utolsó élvezet egész órán keresztül szép leányok vagy szép asszonyok a szemébe nézni. És vizsgákon ha a tudós profszor kisasszony nagykomolyan föladj a kérdést Bukovai Abszi minden hagyománytal szakítva így fog felelni:

— Nagysád! Én imádom önt.

* **Megmérgezett gyermekek.** Dorogon, — mint levelezők jelenti — könnyen végzetessé válható könnyelműségből vagy a inkább feltételezhető tudatlanságból ismeretlen egyén kedden délután, egy bolondító családot magot elszórt a piacon, illetve kiöntött. Az iskolába siető gyerekek közül ketten máknak gőzölgővane veszélyes mérget, abból a mi lehet felszedtek és egy részét megették. De csakhamar már a tanóra alatt mutatkozott a méreg hatása. A gyerekek elapadtak s igen nyugtalanokdaktak és anyyira rosszul lettek, hogy tanítójuk kénytelen volt őket hazaküldeni. A megremült szülék gyorsan orvos után küldtek, minek folytán a korán alkalmazott ellenszer megmentette őket a haláltól.

* **Halálozás.** A legmelyebb részvétel értesülünk Heringh János kir. kataszt. irodavezető haláláról kiben lapunk egyik derek fiatal barátja Hering Andor edesatyját gyászolja. A melyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki! Mély fájdalommal s bánatos szívvel tudatjuk a forrón szeretett férj atya, testvér, sógor és rokon néhai HERINGH János kir. katasztéri helysz. irodavezetőnek folyó hó 5-én reggel 5 és fél órakor, életének 56-ik, boldog házasságának 21-ik évében hosszú szenvedés után bekövetkezett csendes elhunyt. Szeretett halottunk földi részei folyó hó 7-én d. u. 2 órakor fognak a n.-csepő utcza 401. sz. házában a róm. katolikus vallás szertartása szerint a Szent-Anna-utcza sarkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-mise áldozat f. hó 9-én d. e. 9 órakor fog az egék Urának bemutatattai. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ismerőseinket az elhunyt pályatársait, és barátaitkat bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Debreczen, 1898. évi február 5-én Fajdalomtól melyen sujtott neje: Özv. Hering Janosné szül. Vajai Vay Martha. Gyermekei: Andor, Jen, János, Mártha, Dezső, Katalin, Zoltán és Barnabas. Testvérei: Heringh Klara férj. Klöz Lajossal,

Heringh Herencz; Heringh Venczel nejjével Heringh Róza, Hering Sandor nejjével, Hampoi Frigyes, Sógornő. illetve sógorai; Vajai Vay, Terez férjével Szádeczky Lászlóval; Vajai Vay Berta férjével Schiffmann Lajossal; Vajai Vay Erzsébet, férjével Tury Nagy Sandorral és Fedor Mihály, valamint több sógor és sól gorné, valamint az összes rokonság nevében is. Az örök világosság fénveskedjek neki. A temetést Dankó M. tem. int. rendezi.

* **A közvilágítási bizottság** február 8 óra összehívott ülését, közbejött akadályok miatt, bizonytalan időre elnapolta.

* **Az öcsödi napidíjasok és a csillagászat** Diurnistának lenni csilagászati szempontból hátrányos. Egy körösmenti községben — mint levelezők ertesít — a község háznak diurnistái kimondották a sztrájkot, s mivelhogy Öcsödön nincs Rzyunogsziget, a nagyvendéglőben ütötték tanyát. Előre is kijelentjük, hogy az öcsödi napidíjasoknak nagy és komoly okuk volt lenni a haláltlan pennat, amelynek nyomán oly szűk kenyér fakad. A községi képviselőtestület ugyanis velük szemben a bak- és ráktérítő álláspontjára helyezkedett, s fizetésüket aszerint akarta szabályozni, amilyen hosszú a nap. Ehhez képest a nyári hónapokra nem sajnált tőlük egy frt napdíjat, ellenben télen csak nyolczvan krral volt hajlandó a közügyek érdekében kifejtett körmölést honorálni. És ezt a fizetés leszállítást erős, makacs logikával okolta meg. Az erdemes képviselőtestület így szót a diurnistákhoz:

— Gondolják fel a díjok urak, hogy télen a község kemenczében melengetik fagyos tagjaikat, ingyen élvezik munkájuk közben a fajn petróleumvilágítást. Mindez tömérdek pénzbe kerül a községnek s mindez azért a haszontalan irka-firkaért.

A diurnisták azonban nem szivlettek meg a salamoni bölcsességet, s mint már említettük, a sztrájk ismert útjára tértek. De míg ők közepes minőségű alkoholt fogyasztottak a nagy koresmában, addig a község házában veszedelm-sen föl-zaporodott a restanczia. A képviselőtestüle bölcsessége csődöt mondott. Az előjáróság maga volt kénytelen a diurnisták előtt megalazkodni s összes kívánságaikat teljesíteni. Mi az az összes kívánság? Egy frt egy napra, tekintet nélkül a csillagászati beosztásra. És megis az ibolyát mondják következetesen szerénynek és nem a diurnistát. Haláltlan az emberfaj, még Öcsödön is.

* **A »debreczeni dalegylet«** pártoló tagjai ertesítettnek, hogy a dalárda délvideki utjának leírását tartalmazó művet 40 krajczárért megszerezhetik: Krasznai Ferencz tükárnál a »Hungaria« épületben, vagy Péter Gábor jegyzőnél a vásár felügyelői hivatalban, vagy Bárdos Géza pénztárosnál a »köz gazdasági bank« helyiségében.

* **Önértetes szedőgyerek.** Egy poroszországi városkában a minap a vizsgálóbíró maga ele idézte a Gazeta-Graoziaska című lengyel ujság összes nyomdai alkalmazottait hogy kitudakolja egy becsületsértő czikk íróját. Az egyik szedőgyerek emlékezett a czikk írójára, de nem akarta megnevezni. A bíró figyelmeztette, hogy makacsságának rossz következtései lesznek, mire a legényke kijelentette, hogy ő nem mondhatja meg a szerző nevét, mert ezzel visszaélné a beléj helyezett bizalommal, s ő kénytelen volna magát alávaló fickónak tartani. A vizsgálóbíró mosolyogva nézett végig a kipirult gyereken s nem firtatta tovább a dolgot.

* **Séta hangverseny.** A cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara által 1898. évi Február 6-án a Margit fürdő disztermében tartandó hangverseny műsora a következő: 1. »Stradella« Nyitány Foltowtól. 2. »Meerleuchten« keringő Ziehrertől. 3. Magyar változatok kürtre Rozenkrantzól. 4. Vigdiákok. Polka fr. Krausetól. Szünet. 5. Norma. Nyitány Bellinitől. 6. Farangi gyermekek, keringő Ziehrertől. 7. Vig induló album Komzaktól. 8. Keresztül a viágon, gyors polka Krausetól. Kezdet d. u. 4 órakor, vége este 6 órakor.

* **Hölgyeknek** csinos és elegáns utczaibáli és mennyasszonyi ruhákat, belépőket készit — jutányos áron — a legújabb divat szerint felelősség mellett **Kronovitz Matild** Budapestről Nagy-uj-utcza 1770. szám, (Weniberger Lajos ház.) — Angolruhákat különös figyelembe ajánl.

* **Mocsáry Lajos.** Tegnapelőtti számunkban már említettük, — hogy Mocsáry Lajos kereskedő öngyilkos lett. — Gyászbaborult családja most a következő gyászjelentést adta ki!

Mélyen megszorodott szívvel tudatjuk a felejtetetlen jó férj, testvér, vő, sógor, nagy batya és rokognak Mocsáry Lajos kereskedőnek folyó hó 2-án életének 43-ik, boldog házasságának 9-ik évében, váratlanul történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi részei f. hó 4-án d. u. 3 órakor fognak Burgodia utcza 311 sz. lakásunkról a róm. kath. vallás szertartása szerint a Kossuth utcza ref. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 5-én reggel 9 órakor fog az egék urának bemutatattai. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonait, barátait és a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. febr. 2. Özv. Mocsáry Lajosné, szül. Szabó Karolina. Testvérei: Mocsáry Bela nejjével és gyermekeivel, Mocsáry József nejjével és gyermekeivel, Mocsáry Katalin férjével Cholnoky Károlyval és gyermekeivel. Anyósa: özv. Szabó Isvanné s még számos rokon.

* **Adományok a népkönyhára.** A népkönyhára teit adakozások mult heti kimutatásában tévesen volt közölve Thor Ferencz né tanárné 1 frt adománnyal, ki is 2 frtot adományozott. E héten ujából adakoztak: Egy ismeretlen, dr. Szántó Samuel anyósa emlékére 10—10 frt. Az O. M. bank válto bírátoi- nak Fischer Nándor ravatalára koszoru aranok feleslege 7. Papp Lászlóné, N Kovacs Imre né (Miklós u) Ormódy Lajosné, 5—5 frt. Egy szives adakozó 4. Orsz tanítói árvaház növendékei, Némethy Lajos, Kozma László. Szentkirályi Tivadarné 2—2 frt, I ker kapitányság Brunner Edené Kiss Sandor né takarai e járó neje 1—1 frt. Benyáts Emilné 2 véka, Petkó Lajos timár, Szentkirályi Rivadarné 1—1 zsák Hidveger Mihály 2 zsák krumpli. Sz. M.-né 1 tal kaposzta N. N. a n. k. j. 10 kiló bab, 10 k. szilva, 10 kiló kása, 20 k. krumpli, 5 kilo tengeri dara, 10 k. liszt, 12 k. rizskása, István gőzmalom 2 zsák liszt.

* **Thaly Kálmán felolvasása.** A Történelmi Társulat esütörtüki ülésén Thaly Kálmán felolvasást tartott az Orlay báró és a Szerényi grófi családokról. A nagyzáblati kastély levéltárából merítette adatait. A kastélyt s az uradalmat nemrégiben eladta a volt tulajdonos, T e l e k y E m e r s Thalyt kerte föl, hogy válassza ki a családi iratokat s ő a talált okmányokból két vezetes magyar fő- uri familia, az Orlay és Serényi család eredetere talált.

Az Orlay család ősi fészke Pozsonymegyében van; a hol a Csallóközben ma is él az Orlay család. Eredetileg Orlé, Orllé volt az Orlayak családi neve s Orlé Miklós volt az első, a ki a XVI. században már mint gazdag ember, nagy ur s faradhatatlan birtokszerző szerepel. Elemedett korában másodsor nősült feleségül vévén Z a y Magdolnát, a ki annak idejében zálogban bírta Liptó-Ujvart, a Balassák birtokát. Orlé Miklós tetemeit az ottani templomba helyezték örök pihenőre a Balassák közé. A záblati okiratok s följegyzések azt az erős meggyőződést kellették Thaly Kálmánban, hogy az a tetem, a melyet Czobor Bela nem régiben a liptó-ujvári templomban talált, rem Balassa Balint, hanem Oró Miklós maradványa. A Serényi családnak a ma már nem létező Kis-Serjén volt a bölcsője. A család neve tulajdonképpen S e r j e n i volt s

1898. november hó 1-től
Piacz-utczai 1829. szá-
mu házunknál
a főpostával szembe
két bolthelyiség
kiadó.

Debreczeni ipar és ke-
reskedelmi bank.

Eugen herezeg szobor sorsjegyek

Huzás

már pénteken.

Főnyeremény

75.000 korona érték

Sorsjegyeket 50 kr-ával ajánl:

Közgazdasági bank Debreczen.

Alföldi takarékpénztár Debreczen.

Szent-Királyi Tivadar

közlönlegességi áruda, Debreczen.

Elismert első rangú gyártmány.

Legújabb rendszerű vetőgépek.

Különféle járgányos cséplők, különö szer-
kezetű és könnyű járásu zsakoló tisztító
cséplőgépek járgányhajtásra, valamint minden
más gazdasági gépek és eszközök

Reissenzahn Ant.

Budapest, Eötvös-utca 38. sz.

Nagy vasöntővel egybekötve, mely
szállít kovacsolható puha és aczel
öntvényt jutányos áron saját és idegen
minták szerint.

Részletes árjegyzékkel és szakszerű
felvilágosítással készséggel szolgálok
díjmentesen.

Különös figyelembe ajánlom legújabb
szerkezetű gőzcséplőmet.

Ügynökök felvétetnek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellenállt az idő megpróbálásá-
nak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájda-
lomesillapító bedörzsölésként alkalmazatik közvénynél,
csúznál, tagszaggatásnál és meghúléseknél és az orvosok
által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A
valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment
elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-
szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden
gyógyszertárban kapható van; főraktár:
Török József gyógyszerésznél Budapesten. Be-
vásárlás alkalmánál igen óvatosan legyünk, mert
több kisebbértékű üvegek van forgalomban. Ki
nem akar megkárosodni, az minden egyes
üveget „Horgony” védjegy és Richter segélygy-
vés névelésével szemlélve vásárolja.
Készítte F. Ed. és fia, az. és kir. udvari orvostud. RÖDÖLSTADT.

Neghivás.

Az Érmelléki Takarékpénztár

1898-ik évi február hó 20-án d. e. 9 órakor Székelyhidon, a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXV-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1897. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. 861 frt értékű 6 db váltó leírása.
4. Tiszta nyereség felosztása.
5. Jótékony célokra fordítandó összeg felosztása.
6. Ingatlanok eladása iranti felhatalmazás.
7. Az alapszabályok 94-ik §-ának esetleges módosítása.
8. Az alapszabályok értelmében szükségessé vált következő választások u. m.:
 - a) 5 igazgatósági rendes tag
 - b) 5 igazgatósági póttag
 - c) 3 felügyelő bizottsági rendes tag
 - d) 2 felügyelő bizottsági póttag választása.
9. A közgyűlési könyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Figyelmeztetés.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azon részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre átirított részvényeiket személyesen vagy meghatalmazott részvényes társaik által, a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló bizottságnak bemutatják.

2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Önkéntes árverés.

A néhai Varjas György örökösei ezennel közhírré teszik, hogy a tulajdonukat képező Csokonai-utca 1510 sorszámú ujonnan szilárd anyagból épített ház 8 évi adómentességgel 6000 frt kikiáltási árban, továbbá a Pályi uton levő ujosztású 16 hold föld 2000 frt kikiáltási árban folyó évi február hó 11-én délután 3 órakor a Debr. Kir. Igazságügyi palota árverési termében tartandó önkéntes árverésen eladni fog, mely árverésre a venni szándékozók azon megjegyzéssel hívatnak meg, hogy úgy a ház, mint a föld külön-külön fog árvereztetni és tartoznak a kikiáltási ártól számítandó 5% bánatpénzt az árverelő bíróság kezéhez készpénzben letétbe helyezni.

Meghívás.

A debreczeni „Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság”

t. részvényesei

a f. 1898. évi február hó 20-án, d. e. 11 órakor
az intézet ház üzlethelyiségében (Csapó-utca 335/6. sz. a.) megtartandó

XXIV évi

rendes közgyűlésre

azon figyelmeztetéssel hívatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

TÁRGYAK:

1. Igazgatósági jelentés az 1897. évi zárszámadás előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A felmentvény megadása.
4. Határozathozatal a nyereség felosztása felett
5. Netaláni indítványok.
6. Az alapszabály 33. §-a értelmében két kilépő és egy lemondott igazgatósági tag választása.
7. Egy lemondott felügyelő-bizottsági és két póttag választása.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Kiadó lakosztály.

A debreczeni ref. Egyház tulajdonát képező 1089 sorszámú Consis. orialis épületnél egy emeleti lakosztály folyó év május elsejétől kezdve három esetleg hat évre kiadó, mely áll három utcza nagy tágas szobából, egy erkélyvel, két udvari szoba, egy elő szoba, konyha, kamara, pincze, padlás, fatartó, mosó konyha, klo-ett, stb. jó ivó víz bevezetve a konyhába, tágas udvar szép kilátás az emlék kertre és piacra, a bérlet felől értekezhetni az egyház irodájában vagy lakásomon.

Debreczen, 1898. január 22.

Otrokocsi Végh János

a debreczeni ref. egyház gazd. gondnoka.
(Nagy-csapó-utca 319.)

Gutori Földes Kelemen

aradi gyógyszerész

Margit-Crémeje.

Margit-Créme legjobb arc créme, rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, máj-fo tok, pattanások bőrtarka (Mitesser) ellen.

Margit-Créme egyedüli szer bőrpattanások, arc- és ké vörösödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve ez által rögtön fölvetetik és ez okozza azon sodás átalakulást, hogy a szeplővel vagy máj-foltokkal fedett arc 3-4 nap alatt alabástrom-fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, miután nem zsíros, hanem igen finom, hamar felszívó hatással bír. Az arc nem lesz olyan fenyves, mint más crémektől, azért nappal is használható.

Margit-Créme nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit-hölgypor fehér, rózsás és créme 60 kr.

Margit-szappan 1 doboz 35 kr.

Margit-fogpép 1 doboz 50 kr.

Csak akkor valódi, ha minden doboz gutori Földes Kelemen gyógyszerész Aradon felirattal és címerre van ellátva.

Hamisításoktól óvakodjunk.

Főraktár Debreczenben Mihalovits I. Kigyó-czimű gyógyszerertaraban.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten, Andrási-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelelve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

Serravallo China-bora

vassal,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Braun tanár, udv. tan. Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva

(Gyengék és lábadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venécia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895., Paris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, kitünő ize miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használhatók. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerertaraban.

Serravallo gyógyszerertár Triestben

gyógyárak nagybani zétküldése.

Alapított 1848.

Tessék a czimre vigyázni!

Alapított
1880. évben.

Hrabéczy Antal

vegyészeti gőzmosódája, műfestészete és tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1801. szám.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet, — mely 18 éves fenállása óta osztatlan elismerésben részesült — a modern technika legújabb eszközeivel ujonnan felszereltem és kibővítettem, úgy, hogy az nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi hasonló intézetekkel is képes versenyezni. Több oldalról hangoztatott kívánságok megfelleve egy

fővárosi férfi szabót

alkalmaztam azon czéliből, hogy a munkában adott férfi ruhák szakszerűen kijavittassanak és ki is vassaltassanak.

Festetnek: selyem, gyapju, pamut, fél-gyapju kelmék, mindennemű női ruhák egészben vagy szétbontva, butarkelmék, női jaquetek és uri öltözetek.

Tisztítatnak: Női-, u. m. házi, utcza- és bál ruhák, a legvilágosabb és legvalótlanabb színű selyem ruhák, napernyők, uri öltözetek, szőnyegek és függönyök.

Katonatiszti lópokrócok festése és tisztítása.

Vidéki megbízások a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Tessék a czimre vigyázni!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben. főpostával szemben.